

Skógarvörðurinn á Norðurlandi:

STARFSSKÝRSLA FYRIR ÁRIÐ 1922.

Stefán Kristjánsson.

Starfsskýrsla skógarvarðarins á Norðurlandi fyrir árið 1922.

S k ó g a r h ö g g:

Í Vaglaskógi var höggvið á árinu:

Eldiviður	331 hestburðir	
Birgðir f. f. ári	<u>186</u> "	517 hestb.
Selt á árinu	28 "	
Til húsabóta (hlaða)	7 "	
Efniv. til Skógrstj.	6 "	
Eldiv. skógarvarðar	159 "	
Leyft högg (eldiv.)	<u>238</u> "	<u>438</u> "
Fyrirliggjandi 31/12		79 hestb.

Af smástaurum voru til fyrirliggjandi 1080 staurar (f. f. ári) Á árinu hafa verið teknir og birktir 130 staurar, verða þetta samt. 1210 staurar. Hér af voru skógræktarstjóra sendir 1040, en úrkastið 170 staurar, sek ekki þókti hæft til að senda, var haft í girðingu hér, eru því engir smástaurar til fyrirliggjandi nú.

Girðingarstaurar birktir og þurkaðir voru til 12, voru þeir allir hafðir til endurbóta á girðingunni.

Klyfberabogaefni fjögur voru tekin úr skóginum og öll seld á árinu.

Kol voru talin til f. f. ári um 275 kg., þar af voru skógræktarstjóra sen 100 kg., en seld 12 132 kg, eru því til nálægt 160 kg.

G r æ ð i r e i t u r:

Afhent var úr reitnum:

Birki	3.809 stk.
Reynir	312 -
Lerki	95 -
Fjallafura	10 -
Ribs	16 -
Víðir, græðl.	15 -
	<u>Alls. 4.257 stk.</u>

Dreifsett var:

Reynir	760 stk.
Ribs	120 -
	<u>Alls 880 stk.</u>

Sáð var reynifræi.

Af birki eru enn til miklar birgðir hæfar til útplöntunar, lítið af reynivið, ekkert af lerkiplöntum, en nokkrar ribsplöntur. Í fræbeðum er töluvert af reyniplöntum, ef ekki deyr því meira af þeim í vetur.

Gróðursetning:

Í vor var plantað í skóginn 180 fjallafuruplöntum og 120 lerkiplöntum, hvorutveggja á Dælarhúsaflötinn, í holur sem dáið var úr, og er þó dáið þar í mörgum fleiri holum.

Ýmislegt:

Í skóginum var í haust mjög lítið fræ, en samt var safnað nokkrum kg. af því.

Á þessu ári voru settir upp járnbentir steinsteypustólpar við þrjú hlið á skógargirðinunni, og sömuleiðis steyptir nokkrir stólpar.

Girðingin í brekkunni upp af Fnjóskárbrú, var færð nokkra metra norður á við, þangað sem snjóléttara er á vetrum, og álit ég að hún standi betur þar, er sú færsla 200 m. að lengd.

Ferðalög:

Árið 1922 fór ég í erindum skógræktarinnar ferðir þessar: Til Akureyrar 8.- 9. júní til þess að sjá um sendingu á plöntum með skipum, og leiðbeina við gróðursetningu trjáa á Akureyri.

Til Akureyrar fór ég aftur 3. júlí til þess að fá útborgaða peningaávisan vegna skógræktarinnar, þar sem engin privat ferð féll þá fyrir, sem ég gæti notað til þeirra hluta.

Út að Garði fór ég 5. júlí til þess að líta eftir öspunum þar, og girðingunni um þær, og fara í lag það sem úr sér var gengið.

Dagana 6.- 7. júlí fór ég um skógana á Reykjum, Tungu og Sörlastöðum, hér í reppi, til þess að líta eftir þeim og leiðbeina um meðfreð þeirra. Gunnar Jónatansson, bóndi á Reykjum fór með mér um Reykjaskóg, hefir hann grisjað nokkuð til muna í skóginum og heppnast það samilega vel. Hefir hann águga á að skógurinn þroskist og njóti góðrar meðferðar, enda sér það á, því skógurinn er í góðri framför. Skógurinn liggur vestan Bleiksmýradalsár á hjöllum nokkrum og í hjalla-brekkum og er þar sumsstaðar gott skjól, liggur hann alllangt frá bæ og beitarhúsum, verður því fyrir fremur litlum ágangi af beit að vetrinum og hefir þannig að sumuleyti betri skilyrði til að ná þroska, en ýmsir aðrir skógar. Í Tungu er skógurinn í brattri fjallshlíð og skriðuhöfðum austan Bleiksmýradalsár og liggur því móti vestri. Fjallið fyrir ofan er mjög bratt, og hlaupa úr því bæði skriður og snjóflóð, skógurinn liggur því undir nokkrum áföllum af þessum sökum, og því hætt við að þar verði ekki mikill eða samfeldur skógur, en allvænar hríslur eru innan um á stöku stað. Skógur þessi verður ekki fyrir neinni vetrarveit, enda liggur hann svo langt frá bænum að slíkt væri lítt hugsanlegt. Sigtryggur bóndi Jónatansson fór með mér um skógin, og lætur hann sér mjög annt um hann. Á Sörlastöðum liggur skógurinn í hólöttri fjallshlíð móti vestri, er þar snjóasamt mjög,

og alltof nærri bæ til þess að þar sé gott friðland. Skógurinn er fremur kraklóttur og vaxtarlítill þótt nokkrum framförum hafi hann tekið síðustu árin.

Dagana 11. - 15. júlí fór ég um skógana í Kinnarfelli, Aðaldal og Reykjadal. Um þessa skóga get ég að mestu vísað til þess sem ég hefi áður um þá sagt. Skógurinn í Fellinu er í góðri framför, einum Yztafellsskógur, enda lætur eigandinn, hr. Sigurður Jónsson fyrrum ráðherra, sér mjög annt um hann, og hefir þar verið grisjað til muna, og hvergi rjóðurhöggvið svo ég yrði var við. Er það engum vafa undirorpið, að þarna getur orðið sérlega góður framtíðar skógur. Skógur sá er tilheyrir Fremstafelli er mikið smávaxnari en Yztafellsskógur, en nýtur samilegrar meðferðar, og er útlit fyrir að hann eig framtíð fyrir sér. Háls og Hólsgærðis-skógur liggur norðan við Yztafellsskóg og er miklum mun smávaxnari en hann og smækkar hann og rýrnar eftir því sem norðar dregur, unz hann endar í ómerkilegu, slitróttu kjarri. Meðferðin á þessum skóga er að öllu leyti lökust, og liggur við borð að rjóðurhöggvið sé á stöku stað. Allir þessir skógar liggja austan í Kinnarfelli og ytri skógarnir í miklum bratta. Í Fremstafellsskógi er fellið farið að lækka mjög mikið, og brattinn ekki eins mikill og í hinum skógunum.

Í Aðaldalnum liggja flestir skógarnir á hrauni, jarðvegur er því mjög þurr og fremur ófrjór, enda er vöxtur þeirra skóga alltaf lítill og þeir slitróttir, þar sem harunið er algerlega bert og nakið með stórum svæðum. Viðáttan er geysimikil, en áhugi fyrir góðri meðferð, hjá eigendum og ábúendum, er mjög af skornum skanti.

Að Ytra-Fjalli í Aðaldal kom ég samkvæmt ósk bóndans þar Indriða Þorkelssonar og Ketils sonar hans. Er þar suður og upp í fjallinu að koma ofurlítið smákjarr, sem ekki hefir borið á fyr en nú fyrir nokkrum árum. Er nýgræðingur þessi að vísu smár, en gæti óþafað orðið vísir til meira, ef rækt væri við hann lögð. Nú hafa þeir feðgar og þó einkum Ketill, mikinn áhuga fyrir því, að þarna gæti komið skógur, langar hann til að girða svæði þetta af kringumstæður leyfa, og væri óþafað þess vert að þeir feðgar væru fremur kvattir til að sýna þessum stofni sóma, og sýnist mér skógræktin ætti að hjálpa þeim til að girða reitinn, ef þeir sjálfir vilja leggja nokkuð mörkum, sem ég efast ekki um.

Að því er snertir skógana í Reykjadal, get ég algerlega vísað til þess, sem ég hefi áður um þá sagt.

Dagana 8.-9. sept. fór ég að Grund til að sjá um aðgerð á girðingunni þar. Reyndist þá ómögulegt að fá menn í vinnu, fékk ég því hr. Júlíus Ólafsson í Hólshúsum til þess að sjá um það verk, svo fljótt sem hægt væri að fá menn til þess.

Fór ég svo aftur að Grund 30.-31. okt, til þess að líta eftir verkinu og greiða vinnulaun. Á suðurhlið girðingarinnar var hlaðinn garður í djúpu lægðina sem þar var, og staurarnir settir þar ofaná, og gamli vírin þar á, því þegar til kom, varð ekkert af því að nýr vír kæmi frá R.vík., eins og ráðgert hafði verið. Einnig var gert við hinar aðrar hliðar, girðingafinnar eins og föng voru á, og vírin þar bættur eftir þörfum. Girðingin sýnist nú vera í allgóðulagi, en auðvitað er sumt af vörnum mjög lélegt, og þarf því töluvert viðhald.

Vöglum 29. des. 1922.

Stefán Kristjánsson.